

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 1132– ОЗ
17.08.2017 г.

Застрахователна компания „Надежда“ АД (ЗК „Надежда“ АД), ЕИК 131282730, вписано под № РГ-10-82 в регистъра на застрахователите, воден от Комисията за финансов надзор (КФН), притежава статут на застраховател с право на достъп до пазара на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство и като такова е длъжно да спазва Кодекса за застраховането (КЗ) с изключение на част втора, дял четвърти, актовете по неговото прилагане, както и актовете на Европейската комисия по прилагане на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ, L 335/1 от 17 декември 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/138/ЕО“.

Фактическите и правни основания за издаване на настоящото решение са следните:

I. С решение на Комисията за финансов надзор (Комисията, КФН) №594-ОЗ от 25.07.2013 г. на ЗК „Надежда“ АД, ЕИК: 131282730 е издаден лиценз за извършване на застраховане по: 1. Застраховка по т. 1 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането - застраховка „Злополука (включително производствени злополуки и професионални заболявания)“ за следните рискове: - фиксирани парични суми; - обезщетения; - комбинация от горните две; - обезщетения на пътници. 2. Застраховка по т. 2 от раздел II, буква „а“ на приложение № 1 към Кодекса за застраховането - застраховка „Заболяване“ за следните рискове: - фиксирани парични суми; - обезщетения; - комбинация от горните две.

С решение на КФН № 121-ОЗ от 31.01.2014 г. на ЗК „Надежда“ АД, ЕИК: 131282730 е издаден допълнителен лиценз за застраховки по т. 3, 7, 8, 9, 16 и 18 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 от Кодекса за застраховането за всички рискове, а именно: Застраховка по т. 16 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането - „Разни финансови загуби“; Застраховка по т. 7 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането - „Товари по време на превоз (включително стоки, багаж и други)“; Застраховка по т. 8 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането - „Пожар и природни бедствия“; Застраховка по т. 9 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането - „Други щети на имущество“; Застраховка по т. 3 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането - „Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)“; Застраховка по т. 18 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането - „Помощ при пътуване (асистанс)“.

С решение на КФН № 217-ОЗ от 08.04.2016 г. на ЗК „Надежда“ АД, ЕИК: 131282730 е издаден допълнителен лиценз за застраховки по т. 15, 13, 14 и 17 от раздел II, буква „а“ на Приложение № 1 от Кодекса за застраховането, а именно: Застраховка по т. 15 „Гаранции“; Застраховка по т. 13 „Обща гражданска отговорност“; Застраховка по т. 14 „Кредити“; Застраховка по т. 17 „Правни разноски“.

II. КФН на основание § 10, ал.1 от Преходните и Заключителните разпоредби на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ПЗР на ЗВПКИИП), с оглед гарантиране на ефективното функциониране на финансовата система и необходимостта от осигуряване на по-голяма

прозрачност на операциите на местния финансов пазар и в съответствие с Националната програма за реформи Европа 2020, приета с Решение № 28 на Министерския съвет от 2015 г., е натоварена да организира преглед на активите на пенсионните фондове и на балансите на застрахователите при участие на независими външни лица и институции с висока професионална репутация.

С решение на КФН по Протокол №15 от 11.03.2016г., на основание § 10, ал. 3 от ПЗР на ЗВПКИИП, който постановява КФН да определи и оповести лицата, които да извършат прегледа на активите на пенсионните фондове и на балансите на застрахователите е одобрена „Покана за независими външни експерти за извършване на преглед на балансите на застрахователите в България” (Поканата), която е публикувана на интернет страницата на надзорния орган.

С Решение на КФН по Протокол №26 от 04.05.2016 г. е одобрен списък на лицата, които да извършат прегледа на балансите на застрахователите.

С решение на КФН по Протокол № 28 от 13.05.2016 г., на основание § 10, ал. 2 от ПЗР на ЗВПКИИП е утвърдена Методология за преглед на балансите на застрахователите в България (Методологията), обявена на интернет страницата на надзорния орган, която е разработена от КФН в сътрудничество с компетентните органи на държавите членки на Европейския съюз.

III.C Решение на КФН № 521 – ОЗ от 14.07.2016 г. MAZARS SA, Франция е назначен в качеството му на независим външен експерт за извършване на преглед на баланса на ЗК „Надежда” АД. Прегледът на баланса е в съответствие с Методологията и Поканата.

MAZARS SA, Франция изготвя Доклад от 20 януари 2017 г. на български език за фактическите констатации, направени в резултат на прегледа на баланса на ЗК „Надежда” АД към 30.06.2016 г., представен в КФН с вх. № 38-00-510 от 01.02.2017 г.

В резултат на извършените процедури върху баланса на ЗК „Надежда” АД по Платежоспособност II към 30 юни 2016 г. от независимия външен експерт MAZARS SA, Франция (НВЕ) са направени следните корекции:

Актив - Общата корекция на стойността на активите е намаление с4 388 705 лв., в резултат на коетосумата на активите в баланса по Платежоспособност II на дружеството към 30.06.2016 г. се преизчислява в размер на 4 676 861 лв.

Пасив -Общата корекция на стойността на пасивите е увеличениес2 285лв., в резултат на коетосумата на пасивите в баланса по Платежоспособност II на дружеството към 30.06.2016 г. се преизчислява в размер на 970 284 лв.

В резултат на извършените преизчисления превишението на активите над пасивите на баланса по Платежоспособност II към 30.06.2016 г. намалява с 4 390 990лв. и е в размер на 3 706 577 лв.

Преизчислената стойност на превишението на активите над пасивите и на капиталовото изискване за платежоспособност оказва влияние върху изпълнението на капиталовите изискванияот дружеството и **в резултат допустимите собствени средства на ЗК „Надежда” АД към 30.06.2016г. не са достатъчни за покритие на минималното капиталово изискване и капиталовото изискване за платежоспособност**, отразени в таблицата по-долу както следва:

Застрахователна компания „Надежда” АД	Собствени средства (СС) (в лв.)	Капиталови изисквания (в лв.)	Излишък /Недостиг
---------------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	-------------------

	Превише ние на активите над пасивите (в лв.)	Общо СС (в лв.)	Допустим и СС за покриван е на КИП (в лв.)	Допустим и СС за покриван е на МКИ (в лв.)	Капиталово изискване за платежосп обност (в лв.)	Минимал но капитало во изискване за платежос пособност (в лв.)	Покриване на капиталов ото изискване за платежосп особност (в лв.)	Покриван е на минималн ото капитало во изискване за платежос пособност (в лв.)	Коефици ент на покрити е на капитал овото изисква не за платежо способно ст	Коефици ент на покрит ие на минимал ното капита лово изисква не за платеж оспособ ност
По данни на дружеството /преди корекция/	8 097 567	8 097 567	8 097 567	8 097 567	2 170 196	7 400 000	5 927 371	697 567	373.13%	109.43%
Общо Корекции	-4 390 990	-4 390 990	-4 390 990	-4 390 990	7 963 247	0	12 354 237	4 390 990	-336.53%	-59.33%
Преизчислени показатели	3 706 576	3 706 576	3 706 576	3 706 576	10 133 443	7 400 000	-6 426 866	-3 693 423	36.6%	50.1%

Във връзка с горепосочените констатации на MAZARS SA, Франция и приложените корекции, които са в съответствие с изискванията на Делегиран регламент 2015/35 и Насоки VoS-14/165, VoS-14/166, VoS-15/113, на основание чл. 117 от КЗ, КФН приема Констативен протокол № P-04-36/24.02.2017 г. за преизчисляване на финансови показатели на ЗК „Надежда” АД за надзорни цели. Същият е изпратен на застрахователя с писмо, изх. № РГ-10-82-14 от 27.02.2017 г.

III.1. Предвид това, че след отразяването на резултатите от прегледа на баланса, извършен от независимия външен експерт MAZARS SA, Франция, отчетената от ЗК „Надежда“ АД в КФН информация към 30.06.2016 г. чрез образците по Регламент 2015/2450 претърпява съществена промяна, **КФН приема решение № 408 – ОЗ от 10.03.2017 г., с което задължава застрахователя да представи отново в КФН образците по отношение на отчетния период, завършващ на 30.06.2016 г.**

Горното е в съответствие с чл. 4 от РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2015/2450 НА КОМИСИЯТА от 2 декември 2015 година за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на образците за предоставяне на информация на надзорните органи съгласно Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, съгласно който *„Застрахователните и презастрахователните предприятия, застрахователните и презастрахователните предприятия, притежаващи дялово участие, застрахователните холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност предоставят повторно, веднага щом това е практически възможно, отчетената чрез образците, посочена в настоящия регламент, когато първоначално отчетената информация по отношение на същия отчетен период е претърпяла съществена промяна след последното □ подаване пред надзорните органи или пред надзорния орган за групата.”*

III.2. Съгласно § 11, ал. 2 от ПЗР на КЗ, *„когато на 31 декември 2015 г. застраховател разполага с необходимите собствени средства за покритие на граница на платежоспособност по чл. 81 от отменения Кодекс за застраховането, но не спазва капиталовото изискване за платежоспособност в рамките на 2016 г., комисията по предложение на заместник-председателят разпоредба на съответния застраховател или презастраховател да предприеме необходимите мерки, за да постигне равнището на допустими собствени средства за покриване на капиталовото изискване за платежоспособност или за намаляване на рисковия си профил за гарантиране на спазване на капиталовото изискване за платежоспособност до 31 декември 2017 г.”*

На основание ал. 3 от горепосочената разпоредба *„застрахователят по ал. 2 представя в комисията на всеки три месеца доклад за напредъка, посочващ*

предприетите мерки и отбелязания напредък за установяване на равнището на допустими собствени средства за спазване на капиталовото изискване за платежоспособност или за намаляване на рисковия профил за гарантиране на спазване на капиталовото изискване за платежоспособност”.

Преизчислената стойност на превишението на активите над пасивите оказва влияние върху собствените средства на ЗК „Надежда” АД към 30.06.2016 г. Предвид това, че след коригирането на баланса и капиталовото изискване за платежоспособност, допустимите собствени средства на застрахователя не покриват капиталовото изискване за платежоспособност, като коефициентът на покритие се изчислява на 36,6%., **КФН приема решение № 409 – ОЗ от 10.03.2017 г.**

III.3. Предвид това, чедопустимите собствени средства не са достатъчни за покритие на минималното капиталово изискване и коефициентът на покритие се изчислява на 50,1% след приложените корекции, **КФН приема решение № 410 – ОЗ от 10.03.2017 г.**

IV. С решение № 408 – ОЗ от 10.03.2017 г., на основание чл. 18, ал. 2 от Закона за комисията за финансов надзор (ЗКФН), във връзка с чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл. 11 от ЗКФН Комисията реши:

„Разпоредвам на Застрахователна компания „Надежда” АД, в 30-дневен срок от датата на получаване на решението за издаване на индивидуалния административен акт, да извърши следното:

1. Да отрази във финансовите си отчети към 30.06.2016 г. резултатите от прегледа, посочени в доклада, изготвен като резултат от прегледа на баланса на застрахователя от независимия външен експерт MAZARS SA, Франция, назначен с Решение № 521 – ОЗ от 14.07.2016 г. на Комисията за финансов надзор. Отразяването на резултатите да е в съответствие с представените от независимия външен експерт, след извършване на прегледа, образци за количествено отчитане (по Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2450 на Комисията от 2 декември 2015 година) към 30.06.2016 г.;

2. Да представи в КФН отново като корекция образците за количествено отчитане по Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2450 с информация към 30.06.2016 г., като бъдат отразени констатациите от доклада по т. 1.”

В изпълнение на това решение, с писмо наш. вх. № РГ-10-82-13 от 11.04.2017 г., ЗК „Надежда“ АД уведомява, че е отразила във финансовите отчети си към 30.06.2016г. резултатите от прегледа на баланса на ЗК „Надежда“ АД, извършен от MAZARS SA, Франция и представя образци на количествено отчитане по Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2450.

V. С решение № 409 – ОЗ от 10.03.2017 г., на основание § 11, ал. 2 и 3 от ПЗР на КЗ и чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК, Комисията реши:

„Разпоредвам на Застрахователна компания „Надежда” АД:

*1. да предприеме необходимите мерки, за да постигне равнището на допустими собствени средства за покриване на капиталовото изискване за платежоспособност или за намаляване на рисковия си профил за гарантиране на спазване на капиталовото изискване за платежоспособност до **31 декември 2017 г.**;*

2. считано от датата на получаване на решението за издаване на индивидуалния административен акт, да представя в КФН на всеки три месеца доклад за напредъка, посочващ предприетите мерки и отбелязания напредък за установяване на равнището на допустими собствени средства за спазване на капиталовото изискване за платежоспособност или за намаляване на рисковия

профил за гарантиране на спазване на капиталовото изискване за платежоспособност.“

Няма изпълнение на тази мярка от ЗК „Надежда“ АД.

VI.С решение № 410 – ОЗ от 10.03.2017 г., на основание чл. 13, ал. 1, т. 25 от ЗКФН, чл. 588, ал. 4, предл. второ във връзка с чл. 587, ал. 1, т. 1, т. 3 и 4 от Кодекса за застраховането във връзка с чл. 587, ал. 3, т. 11 от КЗ, във връзка с чл. 215, ал. 3 във връзка с ал. 2 от КЗ, във връзка с чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК Комисията реши:

„Разпореждам на Застрахователна компания „Надежда“ АД, в едномесечен срок от датата на получаване на решението за прилагане на принудителна административна мярка, да изготви и представи в Комисията за финансов надзор краткосрочен план в съответствие с изискванията на чл. 215, ал. 2 и 4 от Кодекса за застраховането, който да предвижда в срок от три месеца, считано от 03.02.2017 г. (датата на приемане и публикуване на окончателните доклади от прегледа на балансите):

- *възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на минималното капиталово изискване или*
- *ограничаване на рисковия профил, така че да се гарантира спазването на минималното капиталово изискване с наличните допустими основни собствени средства.*”

В изпълнение на това решение, с писмо наш вх. № РГ-10-82-13 от 13.04.2017 г., е представен краткосрочен план за възстановяване на допустимите основни собствени средства на ЗК „Надежда“ АД за покритие на **минималното капиталово изискване** съгласно чл. 215, ал. 2 от КЗ.

Съгласно посоченото в представеното в КФН писмо, краткосрочният план обхваща само предприетите мерки в периода 03.02 - 03.05.2017 г. и не включва мерките, предприети през второто полугодие на 2016 г., като дружеството счита, че към 31.12.2016г., ЗК „Надежда“ АД разполага с достатъчно допустими собствени средства, необходими за покриване не само на минималното, но и на основното капиталово изискване.

VII. С решение № 701 – ОЗ от 10.05.2017 г., въз основа на подробно изложени мотиви, че заложените мерки в представения от ЗК „Надежда“ АД с писмо до КФН, наш вх. № РГ-10-82-13 от 13.04.2017 г., краткосрочен план за възстановяване на допустимите основни собствени средства за покритие на **минималното капиталово изискване** съгласно чл. 215, ал. 2 от КЗ, не са реалистични и негарантират в достатъчна степен платежоспособността на застрахователя, доколкото описаните мерки не водят до възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на **минималното капиталово изискване** или ограничаване на рисковия профил, така че да се гарантира спазването на **минималното капиталово изискване** с наличните допустими основни собствени средства, и на основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от ЗКФН във връзка с чл. 215, ал. 5 от КЗ и чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК Комисията:

„Отказва да одобри представения от ЗК „Надежда“ АД с писмо, вх. № РГ-10-82-13 от 13.04.2017 г., краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 от Кодекса за застраховането за възстановяване на допустимите основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване.“

VIII.С решение № 693 – ОЗ от 09.05.2017 г., на основание чл. 16, ал. 1, т. 24 от Закона за Комисията за финансов надзор, във връзка с чл. 119, ал. 2, т. 2 от Кодекса за застраховането, чл. 10, ал. 1 във връзка с чл. 91, ал. 3, т. 2 от Наредба № 53, и чл. 59 от

АПК, заместник-председателят на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ одобрява искания от дружеството метод за образуване на резерв за възникнали, но непредявени претенции по застраховките с изключение на застраховка „Гаранции“.

„2. Отказвам да одобря представения метод за образуване на резерв за възникнали, но непредявени претенции към 31.12.2016г. по застраховка „Гаранция“

Основната дейност на ЗК „Надежда“ АД е по застраховка „Гаранции“, сключени при условията на свободата на предоставяне на услуги в Р. Италия. Посоченото решение е постановено поради това, че:

- не е представена подробна и ясна обосновка, от която да е видно, че предложеният метод от застрахователя води до достатъчен размер на резерва за възникнали, но непредявени претенции съгласно чл. 121, ал. 1 от КЗ;

- не е взет предвид фактът, че дейността по вида застраховка е с разположение на риска в Италия, поради което не е спазено изискването на чл. 91, ал. 6 от Наредба № 53;

- видно от справките към края на четвърто тримесечие на 2016 г., предоставени от ЗК „Надежда“ АД в КФН с вх. № 10-10-П-88/27.02.2017 г. и вх. РГ-10-00-3/04.2.2017 г., застрахователят е заделил резерв за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гаранции“ **в размер на 0 (нула) лева.**

- предвид краткосрочното развитие на застрахователя по предлагане на застраховка „Гаранции“, непредявяването на претенции в началото на дейността е недостатъчно надеждно за използване на метод, базиран на предявените претенции.

Горното е и в нарушение на чл. 120, ал 5 от КЗ, съгласно който „техническите резерви се изчисляват по разумен, надежден и обективен начин“.

IX. Годишен финансов отчет на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г.

С писмо наш вх. № РГ-10-82-36/19.05.2017 г. в КФН постъпва заверен Годишен финансов отчет за 2016 г. на ЗК „Надежда“ АД. В Доклада на независимия одитор за извършения одит на индивидуалния финансов отчет на застрахователя за 2016 г. „БДО България“ ООД изразява „Обръщане на внимание“ по отношение на инвестициите в дъщерни дружества на ЗК „Надежда“ АД, като посочва, че не е в състояние да потвърди дали са необходими обезценки на посочените инвестиции.

В тази връзка КФН уведомява Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори с писма изх. № 05-02-8 от 20.06.2017 г. и 30.06.2017 г. с искане да се извърши проверка по случая на основание чл. 12, ал. 2 от Закона за независимия финансов одит.

С писмо наш вх. № РГ-10-82-44/30.06.2017 г. в КФН постъпва и Годишен консолидиран финансов отчет на ЗК „Надежда“ АД за 2016 г. Същият не е заверен от одитора – „БДО-България“ ООД.

„БДО България“ ООД уведомява КФН с писмо вх. № РГ-10-82-50/21.07.2017 г., че оттегля и преустановява бъдещото уповаване върху одиторския доклад, издаден на 30.03.2017 г. върху индивидуалния финансов отчет на ЗК „Надежда“ АД, съставен съгласно МСФО за 2016 г.

X. Преглед на балансите на застрахователите към 31.12.2016 г.

С решение на КФН по Протокол № 9 от 16.02.2017г., се взима решение за извършване на проверка на основание чл. 18, ал. 2 от ЗКФН от независими външни експерти на балансите на застрахователите и презастрахователите, в това число на ниво застрахователна група, към 31.12.2016 г. и на активите на пенсионни фондове към 31.12.2016 г. във връзка с отразяването на резултатите от прегледа към 30.06.2016 г., като се отчетат настъпилите промени след тази дата и се вземе предвид ефектът от

всички настъпили последващи събития.

Проверките на балансите на застрахователите и презастрахователите, към 31.12.2016 г. са извършени изпълнение на договорени процедури съгласно МОС 4400 в съответствие с методологии, приети от КФН, и **базирани изцяло на методологиите, приети от КФН за целите на прегледите към 30.06.2016 г.** За целите на проверките независимите външни експерти използват за база резултатите от извършения към 30.06.2016 г. преглед на съответното поднадзорно лице, като вземат предвид резултатите от проверките за съпоставимост, оповестени в обобщения и окончателния доклад. Независимите външни експерти отчитат настъпилите промени в периода между 30 юни и 31 декември 2016 г.

За застрахователите на индивидуална основа резултатите от проверката следваше да се представят в КФН в срок до 22 май 2017 г. Те трябваше да бъдат отразени от застрахователите и презастрахователите с право на достъп до единния пазар на ЕС в подаваните от тях годишни образци за количествено отчитане по Платежоспособност 2 съгласно чл. 126, ал. 1, т. 2 от КЗ.

С решение на КФН по Протокол №12 от 22.02.2017г. е одобрен списък с допуснати външни експерти за извършването на проверка към 31.12.2016.

На свое заседание на 23 февруари 2017 г. КФН одобри Методология за проверка на балансите на застрахователите и презастрахователите. Тази методология бе приложена от одобрените независими външни експерти при извършване на проверките на застрахователите и презастрахователите към 31.12.2016 г.

XI. Решение за назначаване на независим външен експерт на ЗК „Надежда“ АД

С Решение на КФН № 482 – ОЗ от 21.03.2017 г. „БДО България“ ООД е назначен в качеството му на независим външен експерт за извършване на преглед на баланса на ЗК „Надежда“ АД. Прегледът на баланса се извърши в съответствие с Методологията и Поканата.

На 06.07.2017 г. под наш вх. № РГ-10-00-13 е входяният независимия външен експерт в КФН окончателен доклад за извършения преглед на баланса на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г., срокът за представянето, на който изтече на 22.05.2017 г. Като причина за забавянето е посочена липсата на подписани от представляващите дружеството – Доклад за платежоспособността– система за управление на риска и собствена оценка на риска и платежоспособността, и годишни количествени справки.

На „БДО България“ ООД не са представени своевременно необходимите данни и документи, като по този начин, застрахователят възпрепятства одитора, както в дейността му по проверка и заверка на годишните справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 2 от КЗ на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г., така и в работата му като независим външен експерт, свързана с прегледа на баланса на застрахователя към края на 2016 г.

Това възпрепятстване, от своя страна е довело до невъзможност КФН, като надзорен орган, да получи в нормативно определените срокове обективни и достоверни данни относно финансовото състояние на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г., както и своевременно да приложи надзорни мерки спрямо застрахователя, в случай на установено неспазване на капиталовите изисквания от последния.

1. Резултати от прегледа на баланса на Застрахователна компания „Надежда“ АД към 31.12.2016 г. от „БДО България“ ООД

С писмо с наш вх. № РГ-10-00-13/06.07.2017 г. в КФН е постъпил доклад от прегледа на баланса на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г., представен от независимия външен експерт - „БДО България“ ООД. Основните заключения в доклада, направени по отношение на изпълнението на капиталовите изисквания от застрахователя към 31.12.2016 г. са:

	Собствени средства (СС)				Капиталови изисквания		Излишък /Недостиг			
	Превишене на активите над пасивите	Общо СС	Допустим и СС за покриване на капиталовото изискване за платежоспособност	Допустими СС за покриване на минималното капиталово изискване	Капиталово изискване за платежоспособност	Минимално капиталово изискване	Покриване на капиталовото изискване за платежоспособност	Покриване на минималното капиталово изискване	Коефициент на покриване на капиталовото изискване	Коефициент на покриване за платено сполно обн ост
Застрахователна компания „Надежда“ АД										
По данни на дружеството /преди корекция	8 907 148	8 907 148	8 907 148	8 815 922	6 904 766	7 400 000	2 002 382	1 415 922	129 %	19%
Общо Корекции	-5 629 296	-5 629 296	-5 629 296	- 5 629 296	0	0	-5 629 296	-5 629 296	- 82%	-76%
По заключения на независимия външен експерт /	3 277 851	3 277 851	3 277 851	3 277 851	6 904 766	7 400 000	-3 626 915	-4 122 149	47%	43%

Застрахователна компания „Надежда“ АД не притежава достатъчен размер на допустими собствени средства за покриване на минималното капиталово изискване и капиталовото изискване за платежоспособност в съответствие с Платежоспособност II към 31.12.2016 г., съответно не са изпълнени изискванията на чл. 164, ал. 3 и 2 от КЗ.

3. Корпоративно управление, процеси и рамка за вътрешен контрол, счетоводни политики

Въз основа на прегледа на системата на корпоративно управление са идентифицирани няколко проблемни области, а именно:

- Нужда от разделение на задълженията и отговорностите при основните функции;
- Липса или недостатъчно формализиране на вътрешните политики, процедурите и периодичните отчети;
- Слабости по отношение на информационната среда.

4. Презастраховане – ефективност на трансферирането на риска

Дружеството няма формализирана презастрахователна програма и документиран анализ относно ефективността на трансферирането на риска.

Презастрахователната политика не покрива основното застрахователно портфолио на Застрахователна компания „Надежда“ АД, а именно застраховка „Гаранции“.

Предвид нарушаване на изискването за достатъчност на заделените технически резерви и установеното неспазване на **минималното капиталово изискване**, наличието на **сериозни проблеми в системата на управление на застрахователя**, включително не напоследно място, липсата на съдействие от страна на ЗК „Надежда” АД във връзка с одитирането на годишните справки, доклади и приложения по чл. 126, ал. 1, т. 2 от КЗ от „БДО България“ ООД, както и в процеса на извършвания преглед на баланса на застрахователя към 31.12.2016 г., което възпрепятства КФН, като надзорен орган, да получи в нормативноопределените срокове обективни и достоверни данни относно финансовото състояние на ЗК „Надежда” АД към края на 2016 г., КФН приема Решение № 875 – ОЗ от 16.06.2017г., Решение № 876 – ОЗ от 16.06.2017г., и Решение № 877 – ОЗ от 16.06.2017 г.

XII. С решение № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г., на основание чл. 13, ал. 1, т. 10 от ЗКФН, чл. 588, ал. 4, предл. второ и ал. 5, чл. 587, ал. 6, чл. 587, ал. 1, т. 1-4 от Кодекса за застраховането (КЗ) във връзка с чл. 587, ал. 3, т. 5 от КЗ, чл. 597, ал. 1, т. 1 и 2, предл. второ, чл. 597, ал. 2, във връзка с чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК, чл. 2 от КЗ и чл. 22 от ЗАНН и чл. 598, ал. 3 от КЗ Комисията:

„1. Назначава Розалина Градинарова-Стоянова за квестор на ЗК „Надежда” АД за срок от един месец, считано от датата на издаване на настоящото решение.

2. Възнаграждението на квестора е в размер на 3000 лева месечно и се заплаща от ЗК „Надежда” АД”.

3. Квесторът осъществява всички функции и правомощия по управление и представителство на ЗК „Надежда” АД, в това число функциите на работодател. Квесторът установява финансовото състояние на предприятието, отстранява нарушенията и управлява предприятието в интерес на застрахованите и ползващите се лица. Правомощията на квестора не се ограничават от устава на застрахователя. Без да се засягат правомощията му по закон, квесторът се назначава с основна задача да установи финансовото състояние на ЗК „Надежда” АД.

4. Квесторът може да назначава, както и да заменя лица изпълняващи ключови функции, при условията и реда, определени в КЗ.

5. Квесторът може да избира, както и да заменя одиторите по чл. 101, ал. 1 от КЗ, при условията и реда, определени в КЗ.

6. Квесторът представя в Комисията за финансов надзор отчет в срок 3 работни дни преди изтичане на срока по т. 1 от настоящото решение. Съдържанието и формата на отчета се определят от заместник – председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.

XIII. С решение № 876 – ОЗ от 16.06.2017 г., на основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от ЗКФН, чл. 588, ал. 4, предл. второ и ал. 5, чл. 587, ал. 6, чл. 587, ал. 1, т. 1-4 от Кодекса за застраховането (КЗ) във връзка с чл. 587, ал. 3, т. 3 от КЗ, във връзка с чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК, чл. 2 от КЗ и чл. 22 от ЗАНН, Комисията:

„Във връзка с установените нарушения на нормативната уредба, свързани с образуването на техническите резерви, както и поради констатираното неспазване на минималното капиталово изискване, забранява свободното разпореждане с активи на Застрахователна компания „Надежда” АД за срок от един месец, считано от датата на издаване на настоящото решение.”

XIV. С решение № 877 – ОЗ от 16.06.2017 г., на основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от ЗКФН, чл. 588, ал. 4, предл. второ и ал. 5, чл. 587, ал. 6, чл. 587, ал. 1, т. 1-4 от Кодекса за застраховането (КЗ) във връзка с чл. 587, ал. 3, т. 3 от КЗ, във връзка с чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК, чл. 2 от КЗ и чл. 22 от ЗАНН, Комисията:

„За срок от един месец, считано от датата на получаване на настоящото решение, забранява на Застрахователна компания „Надежда“ АД да сключва нови застрахователни или презастрахователни договори по всички класове застраховки, да удължава срока на сключени договори и да разширява покритието по тях.”

XV. С решение № 941 – ОЗ от 28.06.2017 г., на основание чл. 599, ал. 9 във връзка с чл. 599, ал. 1 от Кодекса за застраховането и чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор, Комисията дава задължителни предписания на квестора на ЗК „Надежда“ АД, както следва:

„1. Да възложи на съответните служители на ЗК „Надежда“ АД, включително като ги упълномощи изрично, да извършват в срока на квестурата всички необходими правни и фактически действия, в рамките на закона, относно извършването на плащания към ползватели на застрахователни услуги на ликвидни и изискуеми задължения на ЗК „Надежда“ АД, произтичащи от застрахователни договори, сключени от ЗК „Надежда“ АД като застраховател.

2. Да възложи на съответните служители на ЗК „Надежда“ АД, включително като ги упълномощи изрично да извършват в срока на квестурата всички необходими правни и фактически действия, в рамките на закона, относно извършването на плащания на публичноправни вземания към държавата и общините, като данъци, мита, такси, задължителни осигурителни вноски и други, по които задължено лице е ЗК „Надежда“ АД.

3. Да сключи договор с регистриран одитор, който в съответствие с Международен Одиторски Стандарт 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“, да извърши проверка на баланса на ЗК „Надежда“ АД към 16.06.2017г., както и на отчетите, справките, докладите и приложенията за второто тримесечие на 2017г., съгласно чл.126, ал.1, т.3 от КЗ и чл.4, ал.1 от Наредба №53 от 23.12.2016г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Заместник-председателят на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ да даде задължителни предписания по сключването и изпълнението на договора с регистрирания одитор.

4. Да възложи осъществяването на актюерска функция в ЗК „Надежда“ АД на лице притежаващо необходимата квалификация и опит, при условията и по реда на Кодекса за застраховане.

5. Да извършва разходи за плащане на битови сметки и други периодични задължения (Ток, Вода, Парно, Телефон, Интернет, GSM и т.н.), както и дължимите възнаграждения на наетия персонал до размера на обичайното за извършване на нормалната дейност на застрахователя;”

XVI. С решение на КФН № 975 – ОЗ от 05.07.2017 г., на основание чл. 599, ал. 9 във връзка с чл. 599, ал. 1 от Кодекса за застраховането и Решение № 941 – ОЗ от 28.06.2017 г., Комисията дава задължителни предписания на квестора на ЗК „Надежда“ АД, както следва:

„Да бъдат поканени за извършване на одиторския ангажимент, така както е определен по т. 3 от Решение на КФН № 941-ОЗ от 28.06.2017г., регистрирани одитори, които вече са извършвали проверки и заверки на финансовите отчети на ЗК „Надежда“ АД и са запознати със счетоводното отчитане, документите, информацията и системите на застрахователя, като Mazars SA.”

XVII. С решение на КФН № 1020 – ОЗ от 13.07.2017 г., на основание чл. 597, ал. 5 във връзка с ал. 1 от Кодекса за застраховането и чл. 13, ал.1, т. 26 от Закона за

Комисията за финансов надзор КФН удължава срока на квестурата на ЗК „Надежда” АД, както следва:

„1. Удължава срока на действие на Решение на КФН № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г. до 31.08.2017 г.

2. Удължава срока на действие на Решение на КФН № 876 – ОЗ от 16.06.2017 г. до 31.08.2017 г.

3. Удължава срока на действие на Решение на КФН № 877 – ОЗ от 16.06.2017 г. до 31.08.2017 г.

4. Удължава действието на задължителни предписания, дадени от Комисията за финансов надзор съгласно Решение на КФН № 941 – ОЗ от 28.06.2017 г. и Решение на КФН № 975 – ОЗ от 05.07.2017 г., до 31.08.2017 г.

5. Квесторът представя в Комисията за финансов надзор отчет в срок 5 работни дни преди 31.08.2017 г., като съдържанието и формата на отчета се определят от заместник – председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“,

XVIII. Със заповед на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ №271 – ОЗ от 31.07.2017 г., на основание чл. 599, ал. 10 от Кодекса за застраховането (КЗ) и чл. 16, ал. 1, т. 16 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), в съответствие с решение на КФН № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г., решение на КФН № 876 – ОЗ от 16.06.2017 г., решение на КФН № 877 – ОЗ от 16.06.2017 г., решение на КФН № 941 – ОЗ от 28.06.2017 г., решение на КФН № 975 – ОЗ от 05.07.2017 г., решение на КФН № 1020 – ОЗ от 13.07.2017 г., заместник-председателят определя *съдържанието и формата на отчета, който следва да се представи в Комисията за финансов надзор от квестора на ЗК „Надежда” АД в изпълнение на т. 5 от Решение на КФН № 1020 – ОЗ от 13.07.2017 г. във връзка с т. 6 от Решение № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г.*

XIX. Разглеждане на отчета на квестора на ЗК „Надежда“ АД по отношение на установяване на финансовото състояние на застрахователя

В изпълнение на решение на КФН № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г. г-жа Розалина Градинарова-Стоянова е встъпила като квестор на ЗК „Надежда” АД, считано от датата на решението на КФН – 16.06.2017 г.

Считано от датата на встъпването си като квестор в ЗК „Надежда” АД г-жа Розалина Градинарова-Стоянова следва да установи състоянието на предприятието, отстранява нарушенията и управлява предприятието в интерес на застрахованите и ползващите се лица. Тези правомощия на квестора произтичат от акта на назначаването му, в съответствие с чл. 599, ал. 1 от КЗ, и същите не могат да бъдат ограничени от устава на застрахователя. Без да се засягат правомощията му по закон, квесторът се назначава с основна задача **да установи финансовото състояние на ЗК „Надежда” АД.**

В изпълнение на т. 5 от Решение на КФН № 1020 – ОЗ от 13.07.2017 г. във връзка с т. 6 от Решение на КФН № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г. г-жа Розалина Йорданова Градинарова-Стоянова представя в КФН с наш.вх. №РГ-10-82-13 от 14.08.2017 г. Отчет за дейността си като квестор на ЗК „Надежда“ АД, заедно с приложенията към него Доклад за оценка на техническите резерви към 30.06.2017 г., изготвен от назначения, съгласно решение т.4 от Решение № 941 – ОЗ от 28.06.2017 г., актюер и Доклад – Преглед на баланса по Платежоспособност II, изготвен от регистрирани одитори, така както са определени в т. 3 от Решение на КФН № 941-ОЗ от 28.06.2017 г., и Решение на КФН № 975 – ОЗ от 05.07.2017 г. -Мазарс, Гърция с подизпълнител „Мазарс“ ООД, ЕИК 204638408. В КФН са постъпили и допълнително внесени уточнения и

допълнение по доклада от „Мазарс“ ООД с писмо вх. № РГ-10-82-13 от 17.08.2017г.

Отчетът на квестора на ЗК „Надежда“ АД, представен в КФН в изпълнение на т. 5 от Решение на КФН № 1020 – ОЗ от 13.07.2017 г. във връзка с т. 6 от Решение № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г. отговаря на съдържанието и формата, определени със Заповед № 271 – ОЗ от 31.07.2017 г.

Финансово състояние на ЗК „Надежда“ АД

към 30.06.2016 г.

Резултатите от извършения преглед на баланса на ЗК „Надежда“ АД към 30.06.2016 г. показват, че застрахователят не изпълнява капиталовите изисквания за платежоспособност съгласно чл. 164, ал. 2 и 3 от Кодекса за застраховането. Допустимите собствени средства са в размер на 3 706 576 лв., като съответно капиталовите изисквания към 30.06.2016 г. възлизат на:

- Минимално капиталово изискване – 7 400 000 лв.;
- Капиталово изискване за платежоспособност - 10 133 443 лв.

Недостигът на допустими собствени средства на ЗК „Надежда“ АД към 30.06.2016 г. е в размер на:

- 3 693 423 лв. за покритие на **минималното капиталово изискване или 50,1 %** и
- 6 426 866 лв. за покритие на **капиталовото изискване за платежоспособност или 36,6 %**.

към 31.12.2016 г.

Резултатите от извършения преглед на баланса на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г. показват, че застрахователят отново не изпълнява капиталовите изисквания за платежоспособност съгласно чл. 164, ал. 2 и 3 от Кодекса за застраховането. Допустимите собствени средства са в размер на 3 277 851 лв., като съответно капиталовите изисквания към 30.06.2016 г. възлизат на:

- Минимално капиталово изискване – 7 400 000 лв.;
- Капиталово изискване за платежоспособност - 6 904 766 лв.

Недостигът на допустими собствени средства на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г. е в размер на:

- 4 122 149 лв. за покритие на **минималното капиталово изискване или 43,06 %** и
- 3 626 915 лв. за покритие на **капиталовото изискване за платежоспособност или 46,97 %**.

към 30.06.2017 г.

Резултатите от извършения преглед на баланса на ЗК „Надежда“ АД към 30.06.2017 г. показват, че застрахователят продължава да не изпълнява капиталовите изисквания за платежоспособност съгласно чл. 164, ал. 2 и 3 от Кодекса за застраховането. Допустимите собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване са в размер на 4 681 805 лв., а за покритие на капиталовото изискване за платежоспособност възлизат на 4 849 528 лв.

Съответно капиталовите изисквания към 30.06.2017 г. възлизат на:

- Минимално капиталово изискване – 7 400 000 лв.;
- Капиталово изискване за платежоспособност – 15 611 337 лв.

Недостигът на допустими собствени средства на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г. е в размер на:

- 2 718 195 лв. за покритие на **минималното капиталово изискване или 63,27 % и**
- 10 761 809 лв. за покритие на **капиталовото изискване за платежоспособност или 31,06 %.**

Горепосочените показатели за изпълнението на капиталовите изисквания от застрахователя към 30.06.2017 г. са изложени в допълнение към доклада за прегледа на баланса по Платежоспособност II на ЗК „Надежда“ АД, представен в КФН с писмо от 17.08.2017 г. от одитора „Мазарс“ Гърция с подизпълнител „Мазарс“ ООД.

В посочения доклад „Мазарс“ Гърция разглежда следните два сценария:

Сценарий 1

- Сценарий 1 включва по-консервативни стойности на активите и на пасивите на дружеството, показвайки най-тежкия възможен случай, при който в баланса на дружеството е отразено по-високо намаление на активите и значително увеличение на пасивите;

- По отношение на активите консервативността е свързана с използване на метода на собствения капитал при оценката на участието в дъщерни дружества на ЗК „Надежда“ АД, съгласно разпоредбите на чл.13, параграф 5 от Делегиран регламент 2015/35 на комисията от 10 октомври 2014 година (Делегиран регламент 2015/35);

- По отношение на пасивите сценарий 1 включва изчисление на най-добра прогнозна оценка на техническите резерви (премийни и за претенции), свързани със застраховка „Гаранции“ при брутен коефициент на щетимост от 65%, изчислен на база на спечелените премии, като изчисленията за останалите технически резерви по другите класове застраховки остават непроменени. Изчислението на техническите резерви на застрахователя е съгласно представен в КФН Доклад за оценка на техническите резерви на ЗК „Надежда“ АД към 30.06.2017 г.с вх. № РГ-10-82-13 от 14.08.2017 г., изготвен от Марионела Стоилкова, „АСК – Актюариал Сървисинг енд Консултинг“ ЕООД.

Сценарий 2

- Сценарий 2 включва по-благоприятен вариант за стойност на активите и пасивите на дружеството, при който в баланса към 30.06.2017 г. е отразено по-ниско намаление на активите и значително увеличение на пасивите;

- По отношение на активите сценарий 2 включва използване на метода на собствения капитал, съгласно изискванията на чл. 75 от Директива 2009/138/ЕО, на ниво единичен актив от баланса (т.е. оценка на активите на база на справедлива стойност) при оценката на участието в дъщерни дружества на ЗК „Надежда“ АД, съгласно разпоредбите на чл.13, пар.4 от Делегиран регламент 2015/35;

- По отношение на пасивите сценарий 2 включва изчисление на най-добра прогнозна оценка на техническите резерви (премийни и за претенции), свързани със застраховка „Гаранции“ при брутен коефициент на щетимост от 41%, изчислен на база на brutния премиен приход, като изчисленията за останалите технически резерви по другите класове застраховки остават непроменени.

Съгласно описаните по-горе основни допускания за двата сценария в доклада на одитора са изчислени капиталовите изисквания за съответните рискове.

Като два основни варианта на сценариите са разгледани случаите по отношение на изчислението на катастрофичния риск при имуществена застраховка за риск от пожар, както следва:

- **Опция 1:** Оценка на риска при взимане в предвид на застраховка на Университетска болница Лозенец, която изтича на 31.08.2017 г.(най-голямата рискова експозиция);

- **Опция 2:** Оценка на риска при взимане в предвид на следващата по големина полица, свързана с ТД на НАП Пловдив (за която няма презастрахователно покритие на риска).

Покритието на капиталовите изисквания за платежоспособност към 30.06.2017 г. на ЗК „Надежда“ АД с допустими собствени средства съгласно двата сценария, съответно при опции 1 и 2, описани по-горе, е представено в таблицата по-долу:

	Сценарий 1		Сценарий 2	
	опция 1	опция 2	опция 1	опция 2
Превишение на активите над пасивите(в лв.)	-1 644 776,41	-438 092,72	3 638 934,70	4 849 527,96
Други собствени средства от ред 1(в лв.)	0,00	0,00	0,00	0,00
Собствени средства от ред 2(в лв.)	0,00	0,00	0,00	0,00
Собствени средства от ред 3(в лв.)	889 311,82	755 235,85	302 232,81	167 722,45
Капиталово изискване за платежоспособност (в лв.)	35 479 519,08	15 553 899,83	35 533 674,25	15 611 337,22
Минимално капиталово изискване(в лв.)	8 869 879,77	7 400 000,00	8 883 418,56	7 400 000,00
Минимално капиталово изискване(абсолютна долна граница) (в лв.)	7 400 000,00	7 400 000,00	7 400 000,00	7 400 000,00
Покритие на минималното капиталово изискване с допустими основни собствени средства	-28,57%	-16,13%	37,56%	63,27%
Покритие на минималното капиталово изискване (абсолютна долна граница) с допустими основни собствени средства	-34,24%	-16,13%	49,17%	63,27%
Покритие на капиталовото изискване за платежоспособност с допустими собствени средства	2,51%	4,86%	10,24%	31,06%

Видно от горната таблица, и при двата сценария, включително при разгледаните две опции за всеки сценарий, ЗК „Надежда“ АД не изпълнява капиталовите изисквания за платежоспособност.

Най-високо покритие на минималното капиталово изискване и на капиталовото изискване за платежоспособност с допустими собствени средства към 30.06.2017 г. се изчислява при сценария с приложен по-нисък брутен коефициент на щетимост от 41 % за изчисление на техническите резерви по застраховка „Гаранции“ и изчисление на капиталовото изискване за катастрофичния риск като се вземе предвид следващата по големина полица, свързана с ТД на НАП Пловдив (за която няма презастрахователно покритие на риска) (Сценарий 2, опция 2).

Преглед на баланса при Сценарий 2, опция 2

Към 30.06.2017 г. активите на ЗК „Надежда“ АД са в размер на 17 288 773 лв.

Най-голям относителен дял от 72 % в активите на застрахователя заемат инвестициите, чиято стойност е 12 397 308 лв. От инвестициите:

- 43 % или 5 308 335 лв. съставляват дялови участия в свързани предприятия, включително участия;
- 26 %или 3 176 053 лв. са недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване). Всички недвижими имоти на ЗК „Надежда“ АДи отчетени в баланса по Платежоспособност II към 30.06.2017 г., са придобити в резултат от сделки със свързани лица.

Следователно инвестициите на ЗК „Надежда“ АД са предимно в свързани предприятия и са придобити от сделки със свързани предприятия.

Освен това, ЗК „Надежда“ АД има други заеми и ипотечи в размер на 1 614 689 лв, които представляват 9% от активите. Това са заеми към три свързани дружества, както следва:

- Отпуснат заем на „Медицински Център Надежда 1“ ООД – усвоена сума от 637 825,12 лв.;
- Отпуснат заем на „Инвестмънт Пропъртис“ АДСИЦ /Ин-Пропъртис/ – усвоена сума от 974 338,90 лв.;
- Отпуснат заем на „СТМ Надежда“ ООД–усвоена сума от 2 525,19 лв.

Към 30.06.2017 г. пасивите на ЗК „Надежда“ АД са в размер на 12 439 245 лв. От тях 72% или 8 968 489 лв. представляват технически резерви по общо застраховане. Най-голям е размерът на техническите резерви по застраховка „Гаранции“ – 8 038 984 лв. Всички договори по този клас застраховки са сключени при условията на свободата на предоставяне на услуги в Италия.

Превишението на активите над пасивите на ЗК „Надежда“ АД към 30.06.2017 г. е 4 849 528 лв.

В резултат, изпълнението на капиталовите изисквания за платежоспособност към 30.06.2017 г. от ЗК „Надежда“ АД е както следва:

Превишение на активите над пасивите (в лв.)	4 849 528
Други собствени средства от ред 1 (в лв.)	0,00
Собствени средства от ред 2 (в лв.)	0,00
Собствени средства от ред 3 (в лв.)	167 722
Капиталово изискване за платежоспособност (в лв.)	15 611 337
Минимално капиталово изискване (в лв.)	7 400 000
Покритие на минималното капиталово изискване с допустими основни собствени средства	63,27%
Покритие на минималното капиталово изискване (абсолютна долна граница) с допустими основни собствени средства	63,27%
Покритие на капиталовото изискване за платежоспособност с допустими основни собствени средства	31,06%

В заключение, към 30.06.2017 г. допустимите основни собствени средства на ЗК „Надежда“ АД не са достатъчни за покритие на минималното капиталово изискване и коефициентът на покритие се изчислява на 63,27%. Към същия

период допустимите собствени средства на ЗК „Надежда“ АДне са достатъчни за покритие и на капиталовото изискване за платежоспособност и коефициентът на покритие се изчислява на 31,06%.

§ 11, ал.1, изречение второ от Преходните и Заключителни разпоредби (ПЗР) на КЗ

От фактическите констатации, изложени по-горе, се достига до заключението, че до изтичането на преходния период в срок до 31.12.2016 г. „ЗК Надежда“ АДне е осигурила достатъчно допустими основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване - основание за отнемане на лиценз по § 11, ал. 1, изречение второ от ПЗР на КЗ. Неспазването на минималното капиталово изискване и капиталово изискване за платежоспособност е констатирано от прегледа на баланса на ЗК „Надежда“ АД към 31.12.2016 г. от „БДО България“ ООД. В доклада на независимия външен експерт се посочва, че застрахователят не притежава достатъчен размер на допустими основни собствени средства, които да покрият минималното капиталово изискване и капиталовото изискване за платежоспособност в съответствие с Платежоспособност II към 31.12.2016 г., съответно не са изпълнени изискванията на чл. 192 и чл. 164, ал. 2 от КЗ. Същите констатации се потвърждават и в Доклад – Преглед на баланса по Платежоспособност II на Мазарс, Гърция с подизпълнител „Мазарс“ ООД, част от Отчета за дейността на квестора на ЗК „Надежда“ АД.

Съгласно § 11, ал. 1 от ПЗР на КЗ застраховател, който на 31 декември 2015 г. покрива границата на платежоспособност със собствени средства, но няма достатъчно допустими основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване, е длъжен да осигури достатъчно такива средства до 31 декември 2016 г. Лицензът на застраховател, който не е осигурил достатъчно допустими основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване в срока по изречение първо, се отнема.

Хипотезата на отнемане на лиценз по § 11, ал. 1, изречение второ от ПЗР на КЗ представлява частен случай на хипотезата по чл. 40, ал. 1, т.2 от КЗ, която предвижда, че КФН, действайки при условията на обвързана компетентност, отнема лиценза на застраховател с право на достъп до единния пазар, съответно на презастраховател, който не е представил краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 от КЗ или ако представеният план е очевидно неадекватен, или ако въпреки представянето на краткосрочния план лицето не е възстановило спазването на минималното капиталово изискване в тримесечен срок от констатиране на неспазването. И двете хипотези на отнемане на лиценз произтичат от разпоредбите на Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II) – първата съответно от чл. 131, параграф втори, а втората от чл. 144, параграф първи, втори подпараграф на директивата. Те се основават на общия принцип, залегнал в Съображение № 69 от същата, който предвижда, че *„когато размерът на допустимите основни собствени средства спадне под минималното капиталово изискване, лицензът на застрахователните и презастрахователните предприятия следва да бъде отнет, когато тези предприятия не са в състояние в кратък срок да възстановят размера на допустимите основни собствени средства до нивото на минималното капиталово изискване.“*

Разпоредбата на чл. 40, ал. 1, т. 2 от КЗ визира случай, когато застрахователят в рамките на обичайната си дейност констатира капиталов недостиг, който не е успял да преодолее в рамките на три месеца от неговото установяване, независимо дали в КФН е бил представен краткосрочен план или не и независимо дали планът е бил одобрен

или не. Разпоредбата на § 11, алинея 1 от ПЗР на КЗ се отнася до ситуация в преходния период в първата година на прилагането на Директива „Платежоспособност II“, когато към 31.12.2015 г. застрахователят е покривал с основни средства границата на платежоспособност, но няма достатъчно допустими основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване. За такъв застраховател е предоставен едногодишен преходен период, в рамките на който да набави необходимите основни собствени средства. Към отнемането на лиценза се пристъпва, ако в дадения преходен период, към крайната му дата – 31.12.2016 г., недостигът на допустимите основни собствени средства не е преодолян.

Характерното е, че и в двете хипотези на отнемане на лиценз европейските правни норми, въведени в българското законодателство, ясно указват, че отнемането му следва да се извърши от КФН при условията на обвързана компетентност, без да се оставя право на преценка на компетентния надзорен орган относно целесъобразността на мярката. И двете норми предписват прилагането на принудителни административни мерки, с които по един окончателен начин да се преустанови тежкото административно нарушение, каквото е **неспазването на минималното капиталово изискване** на застрахователите, както и да предотвратят и отстранят вредните последици от него. Мерките са еднакви, както по своето правно основание – непреодоляване на неспазването на минималното капиталово изискване в определен, предвиден от закона срок, така и по правните си последици, изразяващи се в отнемане на издадения лиценз, а също така и по липсата на възможност за преценка по целесъобразност при тяхното налагане от страна на компетентния надзорен орган. Единствената разлика между двете мерки е, че мярката по чл. 40, ал. 1, т. 2 от КЗ се прилага в общия случай в неопределен период от време и неспазване на минималното капиталово изискване в тримесечен срок от датата на неговото установяване, а мярката по §11, а 1 от ПЗР на КЗ се прилага в случай на непреодоляване на неспазването на минималното капиталово изискване в рамките на преходния едногодишен период след влизане в сила на Кодекса за застраховането.

Във връзка с гореизложеното следва да се приеме, че както мярката по чл. 40, ал. 1, т. 2 от КЗ, така и мярката по § 11, ал. 1, изречение второ от ПЗР на КЗ, попада в приложното поле на разпоредбата на чл. 587, ал. 4 от КЗ, която предвижда, че принудителна административна мярка е също и отнемането на лиценз на застраховател или презастраховател, освен в случаите, когато лицето изрично се е отказало от издадения лиценз. Следователно, и прилагането на мярката по чл. 40, ал. 1, т. 2 от КЗ, и прилагането на мярката по § 11, ал. 1, изречение второ от ПЗР на КЗ следва да се осъществи по реда за прилагане на принудителни административни мерки, предвиден в КЗ.

Във връзка с гореизложеното лицензът на ЗК „Надежда“ АД следва да бъде отнет на основание **§ 11, ал. 1, изречение второ от ПЗР на КЗ** поради неспазване на преходната мярка по изречение първо на същия параграф. Лицензът следва да бъде отнет по реда на чл. 587, ал. 4 във връзка с ал. 6 и във връзка с чл. 588 от КЗ.

Член 40, ал. 1, т. 2, б. „а” от КЗ

На основание, чл. 40, ал. 1, т. 2, б. „а” от КЗ Комисията отнема лиценза на застраховател или на презастраховател, ако лицето не е представило краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 от КЗ или ако представеният план е очевидно неадекватен, или ако въпреки представянето на краткосрочния план лицето не е възстановило спазването на минималното капиталово изискване в тримесечен срок от констатиране на неспазването, когато лицето е застраховател с право на достъп до единния пазар,

съответно презастраховател.

Както е посочено по-горе, предвид констатирана недостатъчност на допустимите собствени средства за покритие на **минималното капиталово изискване**, с решение на КФН № 410 – ОЗ от 10.03.2017 г., Комисията разпорежда на ЗК „Надежда“ АД да изготви и представи краткосрочен план в съответствие с изискванията на чл. 215, ал. 2 и 4 от КЗ, който да предвижда в срок от **три месеца, считано от 03.02.2017 г.** (датата на приемане и публикуване на окончателните доклади от прегледа на балансите):

- възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на МКИ или
- ограничаване на рисковия профил, така че да се гарантира спазването на МКИ с наличните допустими основни собствени средства.

В изпълнение на това решение, на 13.04.2017 г., ЗК „Надежда“ АД представя краткосрочен план за възстановяване на допустимите основни собствени средства за покритие на МКИ съгласно чл. 215, ал. 2 от КЗ.

С решение №701-ОЗ от 10.05.2017 г. КФН отказва да одобри предложения краткосрочен план.

„Мазарс“, Гърция с подизпълнител „Мазарс“ ООД, извършил оценка на баланса на ЗК „Надежда“ АД по Платежоспособност II към 30.06.2017 г. констатира, че при нито един от сценариите, допуснати от регистрирания одитор, към 30.06.2017 г. **застрахователят не покрива минималното капиталово изискване** с допустими основни собствени средства.

При тези обстоятелства следва да се приеме, че ЗК „Надежда“ АД от една страна, е представила неадекватен план, който не е бил одобрен от Комисията за финансов надзор, а, от друга страна, въпреки неговото представяне ЗК „Надежда“ АД продължава да не е възстановила спазването на минималното капиталово изискване в тримесечен срок от констатиране на неспазването. Неспазването на **минималното капиталово изискване** е било налице както **към 30.06.2016 г. и 31.12.2016 г.**, така и **към 30.06.2017 г.**, когато е извършен последният преглед на баланса на ЗК „Надежда“ АД.

Във връзка с гореизложеното лицензът на ЗК „Надежда“ АД следва да бъде отнет на основание чл. 40, ал. 1, т. 2, б. „а“ от КЗ. Лицензът следва да бъде отнет по реда на чл. 587, ал. 4 във връзка с ал. 6 и във връзка с чл. 588 от КЗ.

XXI. ГРУБИ НАРУШЕНИЯ НА КЗ И НА АКТОВЕТЕ ПО ПРИЛАГАНЕТО МУ

На основание чл. 40, ал. 2, т. 8 от КЗ комисията може да отнеме лиценза на застраховател, ако застрахователят и/или лица по чл. 80 от КЗ (членове на неговите управителни и надзорни органи) са извършили или допуснали извършването на груби нарушения на този кодекс или на актовете по прилагането му.

XXI.1. Груби нарушения на изискванията относно системата на управление

В конкретния случай се установява, че ЗК „Надежда“ АД е извършила груби нарушения на императивната норма на чл. 76, ал. 1 от КЗ, който предвижда задължение на застрахователя да разполага с ефективна система на управление с цел осигуряване на надеждно и разумно управление на дейността. В тази връзка следва да се посочи, че съгласно ал. 1, т. 3 и 4 на чл. 77 от КЗ (озаглавен Устройство на системата на

управление), съветът на директорите на ЗК „Надежда“ АД, съгласно правомощията си според устава на застрахователя е задължен да приеме и стриктно да прилага политики за:

- управлението на риска, включващи най-малко:
  - политика за управлението на риска, свързан с подписваческата дейност и заделянето на техническите резерви;
  - политика за управлението на оперативния риск;
  - политика за управлението на риска чрез презастраховане и други техники за ограничаване на риска;
  - политика за управлението на активите и пасивите;
  - политика за управлението на инвестиционния риск;
  - политика за управлението на ликвидния риск;
- вътрешния контрол;
- оперативния контрол, включително правила и процедури за изпълнение и отчитане дейността на отделните организационни звена;
- вътрешния одит;
- прехвърлянето на дейности по смисъла на чл. 110 от КЗ, когато такова се извършва;
- изпълнение на задълженията по чл. 127, ал. 7 от КЗ;
- информационната система и документооборота;
- подписваческата дейност и работата със застрахователните посредници;
- предотвратяването на конфликт на интереси;
- оценката на активи;
- управлението на капитала;
- други дейности по преценка на управителния орган или когато е предвидено със закон или с друг нормативен акт;
- политика за възнагражденията на лицата, които работят за застрахователя или презастрахователя.

Освен това, съгласно чл. 79, ал. 5 от КЗ съветът на директорите на ЗК „Надежда“ АД следва да приеме и приложи правила и процедури, с които да гарантира, че членовете на съвета на директорите и лицата, упражняващи ключови функции, по всяко време отговарят на изискванията за квалификация и надеждност (политика за квалификация и надеждност). Също така, съгласно чл. 270, от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35 застрахователят следва да приеме политика и план за спазване на изискванията.

В конкретния случай, както е видно от доклада на квестора на ЗК „Надежда“ АД, застрахователят разполага със следните политики:

- Организация и управление на интегрираната информационна система на ЗК „Надежда“ АД и механизми за защита на информацията – утвърдена от председателя на съвета на директорите;
- Правила за оценка на активите – утвърдени от председателя на съвета на директорите и същевременно приети от съвета на директорите с протокол №9/19.12.2006 г.;
- Вътрешни правила за структурата и организацията на работната заплата в ЗК „Надежда“ АД – утвърдени от председателя на съвета на директорите;
- Система за вътрешен контрол – утвърдена от председателя на съвета на директорите.

В допълнение към горното, видно от Доклад 2017-01 Проверка на

организационната структура на компанията, функционалните описания и връзки между звената; административните процедури и правила за докладване; длъжностните характеристики на вътрешния одитор на застрахователя, представен в КФН като приложение към протокол № Р-04-93/22.06.2017 г., ЗК „Надежда“ АД разполага също така с:

- Организационна структура, включваща дейността на отделните организационни единици, разпределението на функциите и пълномощията между изпълнителните директори и другите ръководни длъжности;
- Счетоводни политики;
- Методи за образуване на техническите резерви по видове застраховки;
- Инвестиционна политика и структура на инвестиционния портфейл;
- Правила за вътрешен одит;
- Правилник за вътрешния трудов ред;
- Програма за мерките за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- Вътрешни правила за утвърждаване на реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителността.
- Макроикономически и секторни фактори;
- Презастрахователна политика и програма по направление общо застраховане;
- Процедура за работа с отчет за извършени медицински услуги на осигурено лице по договор с изпълнител на здравни услуги;
- Процедура на медицински и финансов контрол върху дейността на изпълнителя на медицински услуги;
- Процедура за работа с представени документи за възстановяване на разходи на осигурено лице;
- Процедура за обработване на постъпили жалби от здравноосигурените лица.

1. Застрахователят не е приел и приложил следните от изискуемите политики по чл.77, ал.1, т.3 и т.4, както и по чл. 79, ал. 5 от Кодекса за застраховането, както и по чл. 270, от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35:

- политика за управлението на риска, свързан с подписваческата дейност и заделянето на техническите резерви;
- политика за управлението на оперативния риск;
- политика за управлението на активите и пасивите;
- политика за управлението на ликвидния риск;
- политика за оперативния контрол, включително правила и процедури за изпълнение и отчитане дейността на отделните организационни звена;
- политика за прехвърлянето на дейности по смисъла на чл. 110 от КЗ, когато такова се извършва(ЗК „Надежда“ АД е прехвърлила на външни изпълнители както функцията по вътрешния одит, така и функцията по управление на подписваческия риск във връзка със сключваните застраховки “Гаранции” в Република Италия;
- политика за изпълнение на задълженията по чл. 127, ал. 7 от КЗ;
- политика за подписваческата дейност и работата със застрахователните посредници;
- политика за управлението на капитала;
- политика за квалификация и надеждност;

- политика и план за спазване на изискванията.

В цитирания Доклад 2017-01 на вътрешен одитор на застрахователя са направени изрични препоръки за въвеждане на:

- Политика за оперативния контрол, включително правила и процедури за изпълнение и отчитане дейността на отделните организационни звена;
- Политика и план за спазване на изискванията и
- Политика и правила, осигуряващи точност, пълнота и навременност на публикуваната и предоставяна в КФН информация.
- Както е видно от доклада на квестора предложените политики не са били приети.
- Както е видно от доклада на квестора, предложените политики не са били приети и приложени в ЗК „Надежда“ АД.

2. От представения доклад на квестора на застрахователя се установява, че вътрешният акт „Организация и управление на интегрираната информационна система на ЗК „Надежда“ АД и механизми за защита на информацията“ е утвърден от председателя на съвета на директорите, а не както изисква чл.77, ал.1 от Кодекса за застраховането – от съвета на директорите на застрахователя;

3. От представения доклад на квестора на застрахователя се установява, че правилата за оценка на активите са изготвени на основание отменената Наредба № 30 от 19.07.2006 г. за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите и презастрахователите не са актуализирани в съответствие с действащата нормативна уредба. Това нарушение се потвърждава и от доклада на вътрешния одитор на застрахователя.

4. От представения доклад на квестора на застрахователя се установява, че вътрешните правила за структурата и организацията на работната заплата в ЗК „Надежда“ АД са разработени на основание Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, приета с ПМС №4/17.01.2007 г. Същите нямат характеристика на Политика за възнагражденията на лицата, които работят за застрахователя, по чл.77, ал.1, т.4 от КЗ в съответствие с изискванията на Наредба №48 от 20.03.2013 г. за изискванията към възнагражденията.

5. От представения доклад на квестора на застрахователя се установява, че вътрешният акт „Система за вътрешен контрол“ е изготвен съгласно чл. 62 от отменения Кодекс за застраховането, но не е приведен в съответствие с действащия кодекс.

6. От представения доклад на квестора на застрахователя се установява, че съветът на директорите на ЗК „Надежда“ АД не е изготвял годишни отчети за изпълнение на политиките, предназначени за общото събрание на акционерите, съгласно чл.77, ал.2 от КЗ. Застрахователят не е представил разработен план за извънредни ситуации по чл.77, ал. 3 от КЗ.

7. От Доклад 2017-01 на вътрешния одитор на ЗК „Надежда“ АД се установяват неактуални и несъответстващи на изискванията на КЗ политики и правила на застрахователя, както следва:

- Счетоводните политики;
- Методи за образуване на техническите резерви по видове застраховки;
- Инвестиционна политика и структура на инвестиционния портфейл;
- Правила за оценка на активите;
- Система за вътрешен контрол.

Липсата на значителна част от основополагащи документи, вътрешни правила и

политики, изискуеми съгласно КЗ, както и неактуалното състояние на съществуващите правила за вътрешна регламентация на системата на управление изключва възможността за надеждно и разумно управление на ЗК „Надежда“ АД, в съответствие с изискването на чл. 76, ал. 1 от КЗ. В резултат на извършените и допуснатите груби нарушения, системата на управление на ЗК „Надежда“ АД не осигурява възможност за създаване на прозрачна организационна структура съгласно изискванията по чл. 76, ал. 2 от КЗ. Тежестта на нарушенията се определя както от обема на неспазването на изискванията за приемане и поддържане в актуално състояние на вътрешните документи и политики, така и от обстоятелството, че ръководството на застрахователя не е предприело действия по отстраняване на нарушенията, независимо от изричните препоръки на вътрешния одитор. Неизпълнението на неговите препоръки е дало основание вътрешният одитор на застрахователя да подаде предизвестие за напускане на длъжността.

8. Нарушения в областта на ключовите функции в ЗК „Надежда“ АД.

8.1. От доклада на квестора на ЗК „Надежда“ АД се установява, че формално съществуват Служба за вътрешен контрол, Служба за вътрешен одит и Дирекция за управление на риска, но на практика всички ключови функции са подчинени персонално на председателя на съвета на директорите – г-н Виктор Серов, и не е осигурено тяхното независимо осъществяване. Тази констатация се потвърждава и от Доклад 2017-01 на вътрешен одитор на ЗК „Надежда“ АД, в който е посочено, че „Управленските функции по чл. 78, ал. (1) от КЗ са поставени на подчинение на изпълнителните директори“. По такъв начин е нарушено изискването на чл. 268, параграф 1 от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35, което гласи, че: *„Застрахователните и презастрахователните предприятия включват функциите и съответните йерархични връзки на отчитане в организационната структура по начин, който гарантира, че всяка функция е независима от влияние, което може да наруши способността на функциите да изпълняват задачите си по обективен, справедлив и независим начин. Всяка функция работи под пълната отговорност на административния, управителния или надзорния орган, като се отчита пред него, и по целесъобразност подпомага другите функции при изпълнението на техните задачи.“*.

8.2. От доклада на квестора на ЗК „Надежда“ АД се установява, че службата за вътрешен контрол е с неясен статут и функции, доколкото вътрешният контрол представлява цялостна система от процедури и правила по смисъла на чл. 92 от КЗ, а не само организационно звено или служба;

8.3. От доклада на квестора на ЗК „Надежда“ АД се установява, че функциите по Вътрешен одит и по Управление на риска са възложени на външни изпълнители (доставчици на услуги). Липсват ясно разграничени начини на докладване по функционална линия, както и няма отговорни лица при застрахователя, отговарящи за взаимодействието с външните изпълнители. По този начин се нарушава чл. 258, параграф 1, буква к) от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35, който предвижда, че застрахователните и презастрахователните предприятия изпълняват всички от следните изисквания: въвеждат ясни йерархични връзки на отчитане, осигуряващи навременното предаване на информация до всички заинтересовани лица по начин, който им позволява да отчетат нейната важност във връзка с изпълняваните от тях отговорности и се създават условия за невъзможност за изпълнение на изискванията по чл 268 параграф 3 от същия регламент, който предвижда, че лицата, осъществяващи дадена функция, докладват незабавно пред административния, управителния или надзорния орган всеки съществен проблем, възникнал в тяхната област на отговорност;

8.4. От доклада на квестора на ЗК „Надежда“ АД се установява, че управленската и организационната структура на застрахователя без установен модел за вътрешен контрол. Застрахователят е разработил документ „Система за вътрешен контрол“, който обаче е изготвен в съответствие чл. 62 от отменения Кодекс за застраховането.

8.5. От доклада на квестора на ЗК „Надежда“ АД се установява, че извършените груби нарушения в системата на управление се проявяват в различни аспекти на дейността на ЗК „Надежда“ АД. Така например, липсата на политика и план за спазване на изискванията, които следва да бъдат разработени от функцията по съответствие съгласно чл. 270, параграф 1 от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35, е довело до констатираните от квестора нарушения при съставяне на застрахователните договори и при формулиране на общите условия по тях. По този начин, в голям брой общи условия е констатирано предвиждане на срок за предизвестие при предсрочно прекратяване на застрахователен договор, който е по-кратък от минималния срок от един месец от датата на предизвестие, както е предвидено в императивната норма на чл. 357, ал. от КЗ. Квесторът е докладвал за отклонения в Раздел IV, т.12.1. от Общи условия по застраховка Индустриален пожар (срок за предизвестие 15 дни); Раздел VI, т.16 от общи условия по Застраховка сухопътни без релсови превозни средства „КАСКО“ (срок за предизвестие 7 дни); Раздел VI, т. 1.12.2 от общи условия по застраховка Злополука (срок за предизвестие 15 дни); Раздел IV, т.12.1 от общи условия по застраховка „Спокоен дом“ (срок за предизвестие 15 дни); Раздел V, т.23.2 от общи условия по застраховка Професионална отговорност на лекари и други медицински специалисти (срок за предизвестие 7 дни).

8.5. Липсата на политика и план за спазване на изискванията се отразява на надеждността на функция за спазване на изискванията, което води до неспазване от страна на ЗК „Надежда“ АД на собствената й Презастрахователна политика и програма по направление общо застраховане. В Доклад 2017-02 Проверка на организацията на работата, вътрешните контроли и методите на управление на риска в дирекция „Презастраховане“ на вътрешния одитор на застрахователя, приложен към констативен протокол Р-04-93/22.06.2017 г., е констатирано следното:

Констатация № 01

В периода от 30 юни 2016 г. до датата на доклада са сключени и продължават да се сключват сделки за издаване на застрахователни гаранции в Република Италия, които превишават в някои случаи и десетки пъти лимита от 100 000 евро, определен в презастрахователната политика и програма, без да е цедиран рискът по тях;

Констатация № 02-2

Сключеният презастрахователен договор с посредник AON Benfield, Прага предвижда samozадържане 30 % от квотен договор с лимит 1 000 000 евро, а не 10 %, както е планувано в презастрахователната политика и програма.

Констатация № 02-3

Има застрахователни сделки със застрахователна сума над 11 000 000 евро, което е превишение на лимита, определен от презастрахователната политика и програма, над който лимит е предвидено да се прилага факултативно (специфично за сделката) презастраховане, но няма такава.

Констатираните отклонения представляват грубо нарушение на изискванията на чл. 75, т. 4 от КЗ, който предвижда, че управителните и контролните органи на застрахователя отговарят за приемането и прилагането в дейността му на необходимата организация и правила, с които да се гарантира спазването на вътрешните актове на застрахователя. Тежестта на нарушението се определя, както от значителния размер на отклоненията от правилата (в някои случаи изискуемите лимити са надхвърлени

десетки пъти), така и от липсата на предприети от застрахователя мерки, които в резултат от констатациите на одита да доведат до преустановяване на нарушенията.

8.6. От доклада на квестора на ЗК „Надежда“ АД се установява, че липсва функция по управление на риска. В рамките на дружеството и за целите на оценката на риска във връзка със сключването на застраховки „Гаранции“ при условията на свободата на предоставяне на услуги в Италия се ползват услугите на външен изпълнител Cerved Group SpA. В тази връзка се установява, че липсват както политика за управление на риска, свързан с подписваческата дейност и заделянето на техническите резерви, така и политика за прехвърляне на дейности на външни изпълнители. В резултат на липсата на писмена политика в областта на управление на риска, в отклонение от чл. 259, параграф 1, буква в) от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35, не са определени и границите за поемане на рисковете. Квесторът изразява становище, че служителите на ЗК „Надежда“ АД нямат необходимия капацитет в областите, за които се издават гаранции. Посочва се, че не са предоставени писмени доклади и анализи за състоянието на контрагентите по застраховките, които да създадат одитна следа и да позволят последваща проверка на обстоятелствата, взети предвид при оценка на рисковете.

В областта на вътрешния одит, в КФН е получено писмо, вх. № 92-00-376 от 07.06.2017 г. от вътрешния одитор на ЗК „Надежда“ АД. Проведена е и среща с него, като устните му обяснения са отразени в протокол № Р-04-93/22.06.2017 г. на КФН. Към протокола са приложени цитираните по-горе доклади за извършени от одити в дружеството. В писмото се посочва, че след поемането на задълженията на функцията „вътрешен одит“ на 11.04.2017 г. одиторът е дал становище за мерки, които да се вземат предвид при определен вид застрахователни сделки, което не е било прието. В резултат на това лицето, осъществяващо функцията по вътрешен одит, на 27.04.2017 г. е подало молба-предизвестие за прекратяване на гражданския договор за изпълнение на функцията. В писмото се посочва, че в два одита през май 2017 г. е направил констатации и препоръки по спазване изискванията за функциониране и управление на рисковете. Одиторът посочва, че докато е работил за ЗК „Надежда“ АД не е имал достъп до счетоводната система на дружеството. Посоченото е в пряко нарушение на изискването по чл. 268, параграф 2 от Делегиран Регламент (ЕС) 2015/35, който предвижда, че *„лицата, осъществяващи дадена функция, могат да комуникират свободно и по собствена инициатива с всеки един от служителите, имат необходимите правомощия, средства и умения, както и разполагат с неограничен достъп до съответната информация, необходима за изпълнение на техните задължения.“*

Обстоятелствата, посочени в писмото, са потвърдени на среща на вътрешния одитор на ЗК „Надежда“ АД със служители на КФН и квестора, за което е съставен констативен протокол Р-04-93/22.06.2017 г. В протокола е посочено също така, че една от проверките (посветена на организацията на работа и методите за управление на риска в дейността на актюерската функция, както и на оценка на цялостната система за управление на риска) е била прекъсната от ръководството на ЗК „Надежда“ АД. На срещата са били представени докладите за двата извършени одита (Доклад 2017-01 „Проверка на организационната структура на компанията, функционалните описания и връзки между звената; административните процедури и правила за докладване; длъжностните характеристики на служителите“; Доклад 2017-02 „Проверка на организацията на работата, вътрешните контроли и методите на управление на риска в дирекция „Презастраховане“), както и доклад за прекъснатата проверка, посветена на организацията на работа и методите за управление на риска

в дейността на актюерската функция. Оценка на цялостната система за управление на риска в застрахователната компания”).

XXI.2. Груби нарушения на нормативната уредба в областта на информационната система

ЗК „Надежда“ АД е извършила груби нарушения на нормативната уредба във връзка с информационната система.

В доклада на квестора се посочва, че при физическа проверка на документите, извършена в сградата на застрахователя, са открити множество неподписани полици; липсващи полици, за които обаче са издадени номера; нарушена хронология в датите и номерата на полиците и др. Проверката приключва със заключение, че поради липсата на информационна система за този вид продукт, данните и информацията не са надеждни, сигурни, актуални и точни. Това засяга цялата съществена информация, която е необходима за целите на надзора и изчисляването на техническите резерви. Информационната система за администриране на претенциите е с крайно ограничени възможности, тъй като първоначалното ѝ предназначение е да обслужва дейността само по застраховка „Заболяване“. През 2017 г. тези данни се импортират в нов софтуерен продукт, но постоянно се генерират грешки.

По останалите видове застраховки данните са въвеждани в Excel-файлове. Това довежда до невъзможност да се представят някои данни, като списък на изплатени, отказани и предявени неизплатени към 30.06.2017г. претенции.

В дружеството не са разработени процедури, които да гарантират наличието на пълна, точна и актуална информация за оценка и анализ на портфейла. Посочените констатации се потвърждават и от цитирания по-горе Доклад 2017-01 Проверка на организационната структура на компанията, функционалните описания и връзки между звената; административните процедури и правила за докладване; длъжностните характеристики на служителите на вътрешния одитор. Основна препоръка в този доклад е въвеждане на политика, осигуряваща точност, пълнота и навременност на публикуваната и предоставяна в КФН информация.

Констатираните факти и обстоятелства обуславят извод, че ЗК „Надежда“ АД е извършило груби нарушения на чл. 93, ал. 2 от КЗ, който предвижда, че застрахователят трябва да разполага с подходящи системи и структури, които да позволяват предоставянето на информацията, която следва да бъде предоставяна в КФН съгласно КЗ. Нарушени са и задълженията по чл. 93, ал. 3 и чл. 127, ал. 7 от КЗ, които предвиждат, че застрахователя определя как да бъде осигурявана постоянната адекватност на публикуваната и предоставяната информация чрез писмени вътрешни правила, одобрени от управителните и надзорните органи, съответно, че застрахователят е длъжен да разполага с подходящи системи и структури, които да гарантират изпълнението на задълженията предоставяне на информация, както и политика, одобрена от неговия управителен орган, осигуряващи постоянно точност, пълнота и навременност на подаваната информация. Нарушенията, свързани с информационната система на ЗК „Надежда“ АД, са груби, доколкото надеждността на информационната система е първостепенен фактор за осъществяване на ефективен застрахователен надзор. В този смисъл извършените нарушения от ЗК „Надежда“ АД водят до непосредствено възпрепятстване на застрахователния надзор с произтичащите от това рискове за интересите на ползвателите на застрахователни услуги, както и за стабилността, прозрачността и ефективността на застрахователния пазар.

Констатираните многобройни и груби нарушения по смисъла на чл. 40, ал. 2, т. 8 от КЗ на нормативната уредба в областта на системата на управление обосновават

самостоятелно основание за отнемане на лиценза на ЗК „Надежда“ АД. Застрахователят по същество се контролира еднолично от г-н Виктор Серов, който е едноличен собственик на капитала на основен акционер в застрахователя – „Ви-Веста“ Холдинг АД и изпълнителен директор на застрахователя. Очевидно е, че нарушенията са извършени със знанието на г-н Серов и няма данни да са били предприети никакви мерки за преодоляването им дори след констатациите на вътрешния одит, нещо повече – констатирана е ясна воля за възпрепятстване на по-нататъшни проверки и констатации. В тази ситуация се утвърждава изводът, че при съществуващите условия на контрол и управление от законно избраните органи на дружеството не може да се очаква предприемането от тях на съответните стъпки за отстраняване на грубите нарушения в системата на управление и в информационната система на застрахователя. При тези обстоятелства се обосновава преценката на КФН за отнемане на лиценза на застрахователя на основание чл. 40, ал. 2, т. 8 от КЗ.

С оглед на гореизложеното, следва да се приеме, че в конкретния случай са налице основания за отнемане на лиценза на ЗК „Надежда“ АД, както следва:

1. На основание §. 11, ал. 1 от ПЗР на КЗ, тъй като застрахователят не е осигурил достатъчно допустими основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване към 31.12.2016 г.;
2. На основание чл. 40, ал. 1, т. 2, б. „а“ от КЗ, тъй като въпреки представянето на краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 от КЗ, който не е одобрен от КФН, застрахователят не е възстановил спазването на минималното капиталово изискване в тримесечен срок от констатиране на неспазването, като неспазването на МКИ е било налице както към 30.06.2016 г. и 31.12.2016 г., така и към 30.06.2017 г., когато е извършен последният преглед на баланса на ЗК „Надежда“ АД ;
3. На основание чл. 40, ал. 2, т. 8 от КЗ, тъй като застрахователят и членовете на управителният му орган са извършили или допуснали извършването на груби нарушения на КЗ във връзка с изискванията за системата на управление и информационната система на застрахователя.

Отнемането на лиценза на застрахователя е принудителна административна мярка по смисъла на чл. 587, ал. 4 от КЗ, която следва да се приложи в конкретния случай с оглед преустановяване на незаконосъобразното осъществяване на застрахователна дейност на ЗК „Надежда“ АД. В тази връзка, на основание чл. 587, ал. 6 от КЗ, разпоредбите на АПК относно обясненията и възраженията на заинтересованите лица не се прилагат.

Член 41, ал. 1 от КЗ предвижда, че застрахователят не може да сключва нови застрахователни и/или презастрахователни договори и да предлага нови условия по договорите, както и да изменя условията по тях, включително срока, застрахователната сума и покритието по сключени договори само след влизането в сила на решението за отнемане на лиценза. Предвид тежестта на констатираните нарушения, извършени от ЗК „Надежда“ АД на КЗ и на пряко приложимото право на Европейския съюз, с оглед застрашаването на финансовата и организационна стабилност, произтичащо от неспазването на капиталовите изисквания и от грубите нарушения на нормативната уредба в областта на системата на управлението, както и застрашаването на интересите на ползвателите на застрахователни услуги, на основание чл. 587, ал. 1, т. 1, 3 и 5 във връзка с ал. 3, т. 6 от КЗ, с решението за отнемане на лиценза на застрахователя следва да се наложи забрана за сключване на нови застрахователни договори и договори по

активно презастраховане по всички класове застраховки, както и удължаване на срокове по сключени договори и разширяване покритието по тях. Забраната следва да се наложи за максималния допустим от закона срок от 6 месеца. Сключването на нови договори за пасивно презастраховане не следва да се забранява, ако това е необходимо за по-доброто управление на рисковете на застрахователя.

Освен това, на основание чл. 587, ал. 4, изр. второ от КЗ, в конкретния случай е налице основание за налагане на забрана за свободно разпореждане с активи на застрахователя до започване на производство по ликвидация или несъстоятелност.

На основание чл. 597, ал. 5 от КЗ следва да бъде дадено разрешение за предсрочното прекратяване на квестурата, назначена с решение на КФН № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г. и решение на КФН № 1020 – ОЗ от 13.07.2017 г., считано от датата на издаване на настоящото решение. Посоченото е необходимо, тъй като квестурата, назначена с цитираните решения, е обвързана с фиксиран срок и е въведена с цел установяване на финансовото състояние на застрахователя. Нейните цели и задачи са постигнати, поради което следва да се прекрати.

На основание чл. 40, ал. 5, във връзка с чл. 597, ал. 3 от КЗ при отнемане на лиценз на застраховател следва да бъде назначен квестор до назначаване на синдик, съответно до вписването на ликвидатор на ЗК „Надежда“ АД. Назначаването на квестор е необходимо, тъй като лицензът се отнема за всички класове застраховки и не е налице хипотезата по чл. 40, ал. 3 от КЗ, когато застрахователят продължава дейността си.

С оглед осигуряване на основните функции на дружеството за срока на квестурата, следва да се дадат изрични предписания на квестора, на основание чл. 599, ал. 9 от КЗ относно извършването на всички необходими правни и фактически действия, свързани с извършването на плащания на ликвидни и изискуеми задължения на ЗК „Надежда“ АД, произтичащи от застрахователни договори или договори за пасивно презастраховане; публичноправни задължения към държавата и общините, като данъци, мита, такси, задължителни осигурителни вноски и други; периодични задължения за постоянни разходи (ток, вода, парно, телефон, интернет и т.н.), както и дължимите възнаграждения на наетия персонал до размера на обичайното за осъществяване на основните функции на дружеството.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 1, т. 5 във връзка с чл. 16, ал. 1, т. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), §. 11, ал. 1, изр. второ от Преходните и Заключителни разпоредби на Кодекса за застраховането (КЗ) във връзка с чл. 40, ал. 1, т. 2, б. „а” и чл. 40, ал. 2, т. 8 от КЗ, както и чл. 588, ал. 4 от КЗ във връзка с чл. 587, ал. 4 от КЗ и чл. 42, ал. 2 от КЗ във връзка с чл. 587, ал. 1, т. 1, т. 3 и 4 от КЗ и чл. 587, ал. 3, т. 6 от КЗ и чл. 597, ал. 3 и ал. 5 от КЗ, чл. 598, ал. 3 от КЗ, чл. 599, ал. 9 от КЗ и чл. 600 от КЗ във връзка с чл. 613, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 42, ал. 1 от КЗ, както и чл. 22 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) и чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК)

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШИ:

1. Отнема лиценза на ЗК „Надежда“ АД, ЕИК 131282730 за извършване на застраховане, издаден с решение на КФН № 594–ОЗ от 25.07.2013 г., както и допълнителен лиценз, издаден с решение на КФН № 121–ОЗ от 31.01.2014 г., и допълнителен лиценз, издаден с решение на КФН № 217–ОЗ от 08.04.2016 г., за

всички класове застраховки.

2. Забранява свободното разпореждане с активи на ЗК „Надежда“ АД до започване на производство по ликвидация или несъстоятелност.

3. Забранява на ЗК „Надежда“ АД сключването на нови застрахователни договори и договори по активно презастраховане по всички класове застраховки за срок от 6 месеца, считано от датата на издаване на настоящото решение.

4. Разрешава предсрочното прекратяване на квестурата, назначена с решение на КФН № 875 – ОЗ от 16.06.2017 г. и решение на КФН № 1020 – ОЗ от 13.07.2017 г., считано от датата на издаване на настоящото решение.

5. Назначава Розалина Градинарова-Стоянова за квестор на ЗК „Надежда“ АД до назначаването от съда на синдикили до вписването на ликвидатор на дружеството.

6. Определя възнаграждение на квестора ....., което се заплаща от ЗК „Надежда“ АД.

7. Дава задължителни предписания на квестора по т. 5, да възложи на съответните служители на ЗК „Надежда“ АД, включително като ги упълномощи изрично, да извършват в срока на квестурата всички необходими правни и фактически действия, в рамките на закона, относно:

7.1. извършването на плащания към ползватели на застрахователни услуги на ликвидни и изискуеми задължения на ЗК „Надежда“ АД, произтичащи от застрахователни договори, както и по договори за пасивно презастраховане, сключени от ЗК „Надежда“ АД,

7.2. извършването на плащания на публичноправни вземания към държавата и общините, като данъци, мита, такси, задължителни осигурителни вноски и други, по които задължено лице е ЗК „Надежда“ АД,

7.3. извършването на плащания на битови сметки и други периодични задължения (ток, вода, парно, телефон, интернет и т.н.), както и дължимите възнаграждения на наетия персонал до размера на обичайното за извършване на нормалната дейност на застрахователя.

8. Оправомощава председателя на КФН да отправи искане до компетентния съд за образуване на производство по несъстоятелност срещу ЗК „Надежда“ АД след влизане в сила на настоящото решение.

Квесторът встъпва в длъжност от датата на издаване на настоящото решение.

Представителството на ЗК „Надежда“ АД се осъществява от квестора. Действия, извършени от името на ЗК „Надежда“ АД в нарушение на представителната власт на квестора, са нищожни.

Квесторът има неограничен достъп и контрол върху всички помещения, имущества и документи на ЗК „Надежда“ АД.

Всички служители на ЗК „Надежда“ АД са длъжни да подпомагат квестора при изпълнение на неговите правомощия.

По искане на квестора полицията съдейства при изпълнение на правомощията на квестора.

Решението да бъде връчено на квестора Розалина Градинарова-Стоянова.

Решението да бъде връчено на „ЗК Надежда“ АД.

На основание чл. 587, ал. 9 във връзка с ал. 3 и ал.4 от КЗ решението да бъде изпратено на Агенция по вписванията към Министъра на правосъдието на Република България за вписване на обстоятелствата, съответно за обявяване на актовете в Търговския регистър.

На основание чл. 13, ал. 7 от ЗКФН решението да се изпрати за обнародване в Държавен вестник.

На основание чл. 43, ал. 1 от КЗ за решението да се уведомят съответните компетентни органи на държавите членки на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство и да се отправи искане съответните органи да предприемат действия съгласно тяхното законодателство за предотвратяване сключването на нови договори от застрахователя, забраняване на свободното разпореждане с активи на застрахователя, ако такива се намират на тяхна територия.

На основание чл. 42, ал. 1 от КЗ за настоящото решение да бъде уведомен Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и да се отправи искане за започване на производство по несъстоятелност.

Решението да се обяви на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, както и по друг подходящ начин.

На основание чл. 588, ал. 5 от КЗ настоящото решение подлежи на незабавно изпълнение, независимо дали е обжалвано.

На основание чл. 13, ал. 3 от ЗКФН настоящото решение подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му. Обжалването не спира изпълнението на решението.

По административното производство не са правени разноси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

КАРИНА КАРАИВАНОВА